

Aan Provinciale Staten

Datum : **31 JAN, 2019**
Documentnr. : 2019-003909/5/A.28
Dossiernummer : K1261
Behandeld door : D.I. de Vries
Telefoonnummer : (050)316
Antwoord op :
Bijlage : 1
Onderwerp : Vervolgproces ontwerp Klimaatakkoord

Geachte dames en heren,

Aanleiding

Op 22 december 2018 heeft de griffie u op ons verzoek geïnformeerd over het ontwerp van het Klimaatakkoord. Er is toen aangegeven dat wij u op de inhoud en het vervolgproces per brief in januari 2019 nader zouden informeren.

Rol en bevoegdheden PS in deze fase

Deze brief ontvangt u ter informatie.

Vervolg

Wij zullen u op de relevante momenten in het proces blijven informeren over de vervolgstappen richting een definitief klimaatakkoord. Over uw rol in het proces in de besluitvorming gaan wij in deze brief nader in.

Extern betrokkenen

Bij deze brief heeft geen externe betrokkenheid plaatsgevonden. De totstandkoming van het Ontwerp van het Klimaatakkoord zelf en in het vervolgproces vormt maatschappelijke participatie het hart van het proces.

Nadere toelichting

Op 21 december jl. is het "Ontwerp van het Klimaatakkoord" door Ed Nijpels als voorzitter van het Klimaatberaad aangeboden aan minister Wiebes als coördinerend bewindspersoon Economische Zaken en Klimaat. Het ontwerp is tot stand gekomen na maanden onderhandelen door overheden (waaronder de gezamenlijke provincies), maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven. De komende maanden zullen het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en het Centraal Planbureau (CPB) de plannen doorrekenen op haalbaarheid en betaalbaarheid om te bezien of de plannen opgeteld leiden tot 49% CO2 reductie in 2030. Gelijktijdig zullen Rijk en medeoverheden de uitvoerbaarheid toetsen door een uitvoeringslastenonderzoek uit te voeren.

Met deze brief informeren wij u over de volgende zaken:

- Totstandkomingsproces 'Ontwerp van het Klimaatakkoord'.
- Provinciale inbreng op hoofdlijnen in dit totstandkomingproces;
- Besluitvormingsproces ontwerp van het Klimaatakkoord en rol van colleges van GS en Provinciale Staten.

Totstandkomingsproces Ontwerp van het Klimaatakkoord

De gezamenlijke provincies hebben met een bestuurlijke delegatie deelgenomen aan de onderhandelingen voor het Klimaatakkoord:

- Klimaatberaad Breed: de heer Bovens als voorzitter van het IPO-bestuur
- Elektriciteit: de heer Stelpstra en mevrouw Traag (BAC Energie),
- Gebouwde Omgeving: de heer Weber (BAC Energie),
- Industrie: mevrouw Homan (BAC Energie),
- Mobiliteit: mevrouw Gräper-Van Koolwijk (BAC Mobiliteit),
- Landbouw & Landgebruik: mevrouw Maj en de heer Drenth (BAC Vitaal Platteland).

De bovenstaande gedeputeerden hebben namens alle provincies aan de verschillende hoofdtafels deelgenomen. Naast deze hoofdtafels is aan een zeer groot aantal andere tafels gewerkt om op bepaalde thema's of regio's nadere uitwerking te geven. Gedeputeerde Brouns heeft in dat kader de industrietafel Noord-Nederland geleid. De inzet aan de hoofdtafels is gevoed vanuit de inhoudelijke BAC's (Bestuurlijke Advies Commissies van het IPO) en bouwde voort op de door het IPO-bestuur samen met VNG en Unie van Waterschappen aangeboden Investeringsagenda 'naar een duurzaam Nederland'¹.

De onderhandelingen aan de tafels en in de bestuurlijke overleggen hebben geleid tot een ontwerp van het Klimaatakkoord. Van een akkoord kan feitelijk niet gesproken worden omdat de haalbaarheid, betaalbaarheid en uitvoerbaarheid nog getoetst moeten worden op grond van de doorrekening van PBL, CPB en een uitvoeringstoets via een door de overheden gezamenlijk aan te besteden bestuurslastenonderzoek. Allen uit te voeren in de eerste drie maanden van 2019.

Provinciale inzet op hoofdlijnen in dit totstandkomingsproces

In de brief die u op 22 december 2018 heeft ontvangen is een inhoudelijke toelichting gegeven op het ontwerp Klimaatakkoord. Hieronder lichten wij de provinciale inzet toe in het proces om te komen tot dit ontwerp. Dit staat aan de hand van de onderstaande tien punten uitgewerkt.

1) Betaalbaarheid en eerlijke verdeling van lusten en lasten

De betaalbaarheid van de energietransitie is essentieel om draagvlak te houden voor de uitvoering. Wij vragen daarbij veel aandacht voor een eerlijke verdeling van lusten en lasten in de verdere verduurzaming. De huidige wet- en regelgeving zit dit in de weg. Het klimaatakkoord moet met oplossingen komen door hier verandering in aan te brengen. De betaalbaarheid geldt evenzeer voor het mogelijk maken van de uitvoering door alle partners, waarbij wij als provincie(s) veel extra taken gaan krijgen voortvloeiend uit de afspraken in het Klimaatakkoord.

2) Participatie

Wij hebben in ons beleid participatie van inwoners en alle maatschappelijke partners hoog in het vaandel staan. Om het klimaatakkoord succesvol uit te voeren moet hier in het proces en de uitvoering veel aandacht voor zijn.

3) Evenredige verdeling van de opgave (RES)

In de nog op te stellen Regionale Energie Strategie (RES) moeten wij, samen met gemeenten en waterschappen, een deel van de verduurzaming van de energievoorziening van Nederland in Groningen mogelijk maken. Wij vinden het van belang dat de opgave van de energietransitie evenredig wordt verdeeld over Nederland en dat hierbij rekening wordt gehouden met wat elke provincie tot op heden hierbij heeft gerealiseerd en hieraan reeds bijdraagt.

4) Bekostiging klimaatakkoord voor de decentrale overheden

Wij vinden het van belang dat helder wordt wat de (extra) kosten en inzet voortvloeiend uit het klimaatakkoord voor decentrale overheden worden in de uitvoering van het klimaatakkoord. En dat de decentrale overheden hiervoor gecompenseerd zullen worden. Wij willen hier afspraken over maken met het Rijk en de resultaten evalueren en bijstellen als daar aanleiding toe is.

5) Garantie voor eventuele tekorten provinciale opcenten MRB

Door in te zetten op elektrisch vervoer zullen de inkomsten vanuit de provinciale opcenten op de motorrijtuigenbelasting (MRB) dalen. In de huidige MRB zijn elektrische voertuigen namelijk vrijgesteld

---

¹ Naar een duurzaam Nederland, investeringsagenda voor Kabinetsformatie; IPO, VNG en UWW, 10-03-2017

van belasting. Indien het aantal elektrische voertuigen fors stijgt, neemt de derving van inkomsten toe. Wij willen een garantie van het rijk voor eventuele tekorten die ontstaan als gevolg van (te late) besluitvorming rondom aanpassing provinciewet voor dit onderwerp.

6) Omvorming infrastructuurfonds

Wij vinden dat er versneld gewerkt moet worden aan de omvorming van het infrastructuurfonds naar een mobiliteitsfonds, zodat bij toekomstige opgaven de nieuwe uitgangspunten van het Mobiliteitsfonds op korte termijn al toegepast kunnen worden. In huidige afweegkaders speelt de landelijke knelpuntenanalyse een hoofdrol: gebrek aan capaciteit is voor alle modaliteiten het hoofdcriterium. In landelijke regio's is echter een belangrijke drijfveer voor verbetering van het mobiliteitssysteem gelegen in economische structuurversterking, veiligheid, duurzaamheid en leefbaarheid (bereikbaar houden van voorzieningen). Het mobiliteitsfonds moet deze integrale afweging wel mogelijk maken.

7) Bekostiging veenoxidatie

Om veenoxidatie te voorkomen of vertragen is vernatting van veengebieden een mogelijkheid. Vernatting van veen is nadelig voor landbouw. De druk om op enkele honderden ha's het peil te verhogen is reëel. Wij vinden dat hiervoor financiële compensatie moet komen.

8) Bekostiging warmtetransitie

De warmtetransitie raakt nagenoeg alle inwoners van Nederland direct door de verandering van de warmtevoorziening in huizen en gebouwen. Dit zal hoge kosten met zich meebrengen. Wij vragen daarom extra aandacht voor het goed in kaart brengen en het bekostigen van de warmtetransitie.

9) Gezamenlijke besluitvorming cf. afspraken in het IBP

Met een gezamenlijke opgave en een gezamenlijke agenda werken wij met het Rijk, gemeenten en waterschappen aan grote opgaven zoals het klimaatakkoord. Dit betekent dat wij als provincie en als provincies gezamenlijk en in IPO-verband op gelijke voet in de besluitvormingsprocessen aanwezig willen zijn.

10) Aansluitend op het Gronings beleid

Tot slot zetten wij ons er voor in om het klimaatakkoord zo goed mogelijk aan laten sluiten op ons Gronings beleid ten aanzien van de energietransitie, mobiliteit en landbouw. Een aantal van de hierboven genoemde punten zit hier ook in verweven.

Besluitvormingsproces van het Klimaatakkoord en rol van colleges van GS en Provinciale Staten

Omdat nog geen sprake is van een definitief Klimaatakkoord is er ook nog geen sprake van een formele leden raadpleging en is deze brief bedoeld ter informatie in plaats van ter consultatie. Het IPO Bestuur heeft op 24 januari het ontwerp van het Klimaatakkoord besproken. Het uiteindelijke akkoord zal getoetst worden op haalbaarheid, uitvoerbaarheid en betaalbaarheid en de inhoudelijke punten ingebracht door het IPO aan de verschillende tafels en de uitkomsten van de doorrekeningen. Wij hechten er zeer aan dat de besluitvorming over het definitieve Klimaatakkoord inclusief de financiële consequenties op democratische en zorgvuldige wijze aan de provincies kan worden voorgelegd.

Na doorrekening zal het akkoord wederom aan de klimaattafels worden besproken en in de colleges van GS en IPO bestuur. Het definitieve Klimaatakkoord zal worden voorgelegd aan de provincies via een formele leden raadpleging (besluit van Provinciale Staten) in de eerste helft van 2019. Pas daarna zal het IPO Bestuur namens de provincies in formele zin besluiten over het Klimaatakkoord. Deze besluitvorming vindt daarmee plaats in de nieuwe bestuursperiode.

Daarna zullen als gevolg van het klimaatakkoord ook besluiten volgen waar u als Staten een formele rol heeft. Dit is onder meer bij de volgende onderwerpen:

- Het vaststellen van de startnotitie en/of de eindproducten van regionaal uit te werken strategieën uit het Klimaatakkoord zoals de Regionale Energie Strategie (RES), de Regionale Mobiliteitsstrategie en de Regionale Veenweide Strategie en
- de eventuele aanpassingen als gevolg van deze strategieën in bijvoorbeeld de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening.

Informatiebijeenkomst Ontwerp van het Klimaatakkoord op 17 januari

Conform afspraak tijdens de informatiebijeenkomst over het Klimaatakkoord voor statenleden op 1 november 2018 is op 17 januari jl. een toelichting gegeven over het proces van totstandkoming van dit Ontwerp van het Klimaatakkoord en het te verwachten vervolgproces. Deze bijeenkomst was ook via een livestream te volgen via de IPO-website. Er zullen in de komende maanden meer informerende bijeenkomsten worden georganiseerd door het IPO voor Statenleden.

Afsluitend

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, loco secretaris.

Bijlagen:

Nr.	Titel	Documentnr.	Soort bijlage
1.	Ontwerp van het Klimaatakkoord	2019-003941	Rapport